

Åsagården 1928

Den 2 oktober 1928 flyttade de två första familjerna in i Åsagården. Otto, Anna, Elsa och Kjell Jönsson flyttade in på Kungsgatan 50b och Johan, Cecilia och Majken Anderson flyttade in på Kungsgatan 52a. Sen fylldes huset dag för dag med nya invånare under hela hösten.

Huset beboddes av människor i alla olika åldrar, med olika bakgrund och olika yrken. Här fanns titlar som bagare, konditor, charkuterist, servitris, chokladarbetare, margarinarbetare, mjölkaffärsbiträde, fotoaffärsbiträde, bandfabriksförestånderska, sömmerska, skräddare, väverska, skomakare, urmakare, guldsmed, frisör, musiker, barnmorska, brevbärare, stadsbud, expressbud, telefonist, rikstelefonist, kamrer, bokhållare, kontorist, brandsergeant, lokförare, konduktör, trafikbiträde, vagnskötare, stationskarl, banvaktare, montör, maskinist, verkstadsarbetare, gasverksarbetare, byggnadssnickare och mycket mer.

För att få en liten känsla av hur det en gång började, följer här berättelserna om dom två första familjerna i Åsagården, fritt tolkat av Anna Emanuelsson, utifrån det som står att läsa i kyrkböckerna.

61

Skr. 21 Asa N:o VIII.

1 Torp, lägenhet, verk och inrättningar m. m. under ovansända fastighet. Personens för- och tillnamn samt familjeställning, även- som personens titel, om annan än den i kol. 2 angivna	2 Vrke (tjänst, äktenskap). S r a m (främmande). L y t e (sinnessjukdom, stens- slöhet, blindhet, döv- stumhet, fallandesot)	3 Född		4 Födelseort (församling i län eller i stad)	6 Växlingsort eller hufv koppor	7 Gift år, dag och månad	8 Änkling, änka el. frånskild år, dag och månad	9 Inflyttad eller överförd		10 In- flytt- n.r.	
		år	dag och mån.					från förs. i län eller i stad eller uppslag i församlingsbok eller boken över obefintl.	år, dag och månad		
1 Otto Jansson	Trappbiter	22	24	N. luv.		16	7	Caroli	28	10	1
2 h. Anna Abatilda f. Lundgren	St. Petrus	9	20	Rödlinge							2
3 h. Kjell Boje		23	20	Caroli							3
4 fest. d. Elsa Elisabet Lundgren		26	20	Ejersstad				Herlöf	30	10	4
5 h. Anna				N. luv.							5
6 h. Sofia Sofia Jansson	affärsbita	11	31	Rödlinge		27	25	Caroli	28	10	6

Utdrag ur husförhörslängden Sankt Pauli församling 1926-1942

Otto och Anna, Kungsgatan 50b

Otto och Anna träffades i tonåren när de arbetade som dräng och piga i Kärrby gård i Öved. Otto och Anna arbetade tillsammans i Kärrby gård ett år. Sen flyttade Otto tillbaka till sina föräldrar i Tulesbo och Anna till sina föräldrar i Rödlinge.

Hos föräldrarna födde Anna oäkta dotter, Elsa. Ungefär samtidigt flyttade Otto till Malmö Garnisonsförsamling där han gjorde militärtjänstgöring i tre år.

Den 7 oktober 1916 gifte sig Otto och Anna, och Otto förklarade sig oäkta barnafader till Elsa. De bodde först i en lägenhet på Möllevångstorget 8 (där restaurang Nyhavn ligger idag), och sedan i SJ-huset på Slussgatan 12.

Slutligen, den 2 oktober 1928, flyttade Otto, 36 år, och Anna, 37 år, in i lägenheten på Kungsgatan 50b. Med sig hade de dottern Elsa som nu var 17 år och arbetade som affärsbiträde, och sonen Kjell som var 6 år.

91

Fr. 21 *Idaröd* *N° XIV*

1 Torp, lägenhet, verk och inrättningar m. m. under ovanstående fastighet. Personens för- och tillnamn samt familjeställning, ävensom personens titel, om annan än den i kol. 2 angivna	2 Yrke (tjänst, näringsfång). Stäm (tränande). Lyte (sinnessjukdom, simmeslöshet, blindhet, dövstumhet, fallandesot)	3 4 Född		5 Födelseort (församling i län eller i stad)	6 Vaccinations eller haft koppor	7 Gift år, dag och månad	8 Änkling, änka el. frånskild år, dag och månad	9 Inflyttad eller överförd		10 In- flytt. n:r
		år	dag och mån.					år, dag och månad	år, dag och månad	
1 <i>Johan Alfred Andersson</i>	<i>Kungälv</i>	<i>94</i>	<i>4</i>	<i>Malmö</i>		<i>16</i>		<i>Caroli</i>	<i>28</i>	<i>10</i>
2 <i>Cecilia J. Jansson</i>		<i>94</i>	<i>22</i>	<i>Malmö</i>						
3 <i>A. Hejke Hauva Limca</i>	<i>Kontorsbete</i>	<i>19</i>	<i>1</i>	<i>Caroli</i>						

Utdrag ur husförhörslängden Sankt Pauli församling 1926-1942

Cecilia och Johan, Kungsgatan 52a

Johan och Cecilia träffades i tonåren när de arbetade som dräng och piga i Idaröd, Harlösa. Johan var oäkta son till pigan Hilda och växte upp hos sin morfar och mormor. Johan och Cecilia arbetade tillsammans i Idaröd ett år. Sedan flyttade Johan till Malmö Garnisonsförsamling där han gjorde militärtjänstgöring i tre år.

År 1912 reste Johan från Malmö till Torrlösa prästgård där Cecilia var piga. De gifte sig i Torrlösa kyrka och två dagar senare flyttade de till Spånehusvägen i Malmö. Efter två år flyttade de vidare till Fredsgatan 21 (mitt emot Entré, där det ligger ett torg idag), och efter ytterligare fyra år flyttade de till SJ-huset på Slussgatan 12.

Slutligen, den 2 oktober 1928, flyttade Johan och Cecilia, båda 34 år, in i lägenheten på Kungsgatan 52a. Med sig hade de dottern Majken, 9 år.

Statare på väg hem från mjölkningen, Ven, 1933. foto: Gunnar Lundh

Från fattiga förhållanden

Otto, Anna, Johan och Cecilia kom alla från fattiga förhållanden. Otto var statarson och Anna var arbetardotter. Johan var oäkta son till pigan Hilda, och Cecilia var statardotter.

En statare var en lantarbetare som fick sin lön in natura. De anställdes i regel på ettåriga kontrakt, som inte gick att säga upp av någon part under året. Bara under den sista veckan i oktober var det tillåtet att flytta och söka anställning vid andra gods. Men på grund av bristen på kontanter blev många statare i det närmaste livegna på de gårdar där de var anställda. Det vanligt att de hamnade i skuld hos gårdens butik, och på så sätt tvingade att stanna.

Statarnas utsatta levnadsförhållanden uppmärksammades så småningom, vilket ledde till att systemet slutligen avskaffades 1945.

Källa: Wikipedia

1874 års Födelsebok för Ludmuntops moder församling

Inskriftningens löpande nummer	De framfödda barnens		De levande födda barnens				Dödfödda		Hyllst barnlödn i samma församling	Föräldrarnes namn, embete, yrke, stånd, nationalitet och religionsbekännelse (om främmande) samt stället för modrens nedkomst (om ej i hemorten).	Antal år gifna.	Hemvist jemte pag. i Husförhørsboken.
	Födelse-år, månad, dag	Kön. M. Q.	Civilstånd. Äkta. Oäkta.		Äkta. Oäkta.		Äkta. Oäkta.					
	år, månad, dag	M. Q.	Äkta. M. Q.	Oäkta. M. Q.	Äkta. M. Q.	Oäkta. M. Q.	Äkta. M. Q.	Oäkta. M. Q.				
	1874	3 5								Fader: <i>Persson Fredrik Martin</i> <i>Ans. M.</i>		<i>Ans. M.</i>

De levande födda barnens: *Anna Johanna, titl.*

										Fader: <i>Pigan</i>		
										Moder: <i>Hilda</i>		
										<i>Pigan</i>		

De levande födda barnens: *Johan Alfred a. i.*

Oäktingar

I kyrkböckerna står skrivet att Johan var oäkta son till pigan Hilda, och att Anna födde oäkta dotter, Elsa.

Ett oäkta barn var ett barn som fötts utom äktenskapet, eller som det också hette, ett barn som avlats i lägersmål eller lönskaläge.

Fram till 1864 var det förbjudet att ha utomäktenskapliga förbindelser. Föräldrarna skulle stämmas inför tinget av länsman och dömas till böter. Även kyrkan ville ha sin del, och föräldrarna behövde även betala böter i form av kyrkotukt.

Under Johan och Elsas tid var lagen inte lika sträng. Men både barn och moder riskerade ett utanförskap i det dåtida samhället. Att som ensam moder bära försörjningsbördan var ibland så betungande att de tvingades utackordera sina barn till fosterföräldrar mot betalning. I bästa fall togs barnen om hand av släktingar och vänner.

År 1950 upphörde lagen om barn utom äktenskap att gälla, och alla barn i Sverige fick samma juridiska status. När det gällde arvsrätt dröjde det dock ända tills 1970 innan barn födda inom och utom äktenskapet likställdes.

Källa: Wikipedia

Stationskarlar

Både Otto och Johan arbetade som stationskarlar.

Stationskarlens arbetsuppgifter var varierande. De skulle vara på plats när tågen ankom till järnvägsstationen och öppna vagnsdörrarna. När dörrarna öppnades skulle de med tydlig röst ropa ut stationens namn, vid mellanstation skulle även tiden för uppehållet ropas ut.

Stationskarlen skulle också ta emot de avstigande passagerarnas bagage och ta dessa till bagagerummet. Bagaget märktes med nummerlapp och passageraren fick en lapp med samma nummer. Nummerlappen skulle sedan visas upp vid uthämtningen av det inlämnade bagaget.

Stationskarlen utförde också växlingsarbete på banområdet, och lastade av gods.

Källa: Järnvägsmuseet.se